

բան զամենեսեան ¹ըստ ամենեցուն խորհրդոցն երեւելին ըստ աշխարհին իշխանաց, ծառայն ձեր Վարդան արար, զոր գիտեն եւ վկայեն բանից իմոց արբ պարսիկք յաւագ տոհմաց, որ այժմ ողջ են եւ աստ են առ ձեզ: ¹⁸ Առեալ լոկ զհւր կին եւ զընտանիս իւր՝ դէմ եղեալ զնաց փախստեայ ի ձերոյ երկիւղէ յերկիրն Յունաց:

¹⁹ «Եւ զգացեալ² զայս տեառնդ Սիւնեաց Վասակայ՝ փութով զիտս դեսպանս արար զաւագ տանուտեարսն եւ սեպուհսն եւ զսուրբ քահանայսն, եւ զսուրբ գիրս արինաց մերոց կնքեալ իւրովք մատանւով³, որով եւ երդուան իսկ՝ ետ տանել առ նա. ընդ որս⁴ յղեաց եւ զիս: ²⁰ Եւ գրեաց ի նամակին առ նա այսպէս, թէ «Զի՞նք քաջացեալ, եւ կամ զի՞նչ է երկիւղդ⁵ քո, յորմէ դուր երկնչիս, եւ ինչ ոչ յայտնեցեր. արդ մի՞ փախչիր եւ մի՞ երկնչիր յումեքէ. զի թէ յԱրեաց տեառնէն⁶ եւ ի նորին ուժոյ զարհուրեալ ես՝ մի՞ երկնչիր. դարձի՛ր, եւ նամակ առնեմք առ կայսր, եւ զանձինս մեր նմա ի ծառայութիւն տամք. եւ նա հաւատայ, թէ զայսպիսի մեծ աշխարհ նմա մեր՛ կամաւ ի ծառայութիւն տամք՝ ինդութեամբ եւ կամաւ յանձն առնու, եւ զաւր տայ մեզ. եւ նոքա եւ մեք միաբանեալք՝ միշտ աշխատ ունիմք զտերն Արեաց եւ զԱրիս: ²¹ Ապա թէ կայսր այլազգագոյնս ինչ խորհի եւ չճանաչէ զհւր աւգուտսն⁷՝ եւ ես մինչ Վրաց մարզպանն էի եւ դուռն Աղուանից յիմում ձեռին եր՝ բազում զաւրագլուխք Յոնաց⁸ ընդ իս բարեկամացան ուխտիւ եւ երդմամբ, եւ այսաւր նովին երդմամբ երթելեկեն առ իս. եւ հարկքս⁹ ամենայն աշխարհիս Յայոց առ իս են, եւ գործակալք ամենայն յիմում ձեռին են, եւ այլ եւս բազում կարասի, զոր ի պարսիկ գործակալացն հանի՝ որ աստ ի Յայս էին, ի յիմում զանձի կայ. յորմէ թէ զմի մասն Յոնաց տամ տանել՝ անտի ա՛յնչափ սաստիկ հանեմ Յոնս, որչափ զի հողն Պարսից չբաւիցէ նոցա յաւարի»:

²² «Եւ գրեալ զայս ամենայն երդմամբ Վասակայ Սիւնեաց տեառն՝ դարձոյց բռնի¹⁰ զՎարդան, որ էր մատեալ յաւտար իշխանաց իշխանութիւն, որք ոչ են¹¹ հնազանդեալ ձերում իշխանութեանդ: ²³ Եւ նամակն զոր գրեաց առ Վարդան Սիւնեաց տերդ՝ ողջ է, եւ կնիք աստ առ մեզ: ²⁴ Տեսանել հրա-

1 Ատ. ընդ ամենեցուն... ընդ աշխարհին

2 ՏՏ. զգացուցեալ

3 Ատ. մատանով

4 ՁԱտ. ընդ որ

5 Գտ. զի՞նչ երկիւղդ

6 Կամ ըստ Ձ. յարեաց տեռնէն

7 ՏՏ. օգուտն

8 Ատ. այստեղ եւ ներքեւը՝ յունաց, յոյնս. այսպէս ըստ Ձ.: ԲԳտ. ուղղագրել են նոյնպէս

9 Ատ. հարկս

10 Ձ. բռնի

11 ՏՏ. էր մօտեալ օտար իշխանաց, որք ոչ են